

Handige werkvormen voor trainers

Thema 4: Leren van ervaringen

ERVARINGEN DELEN IN EEN KRINGGESPREK

Duur: 60 minuten

Doel: Kracht van het delen van ervaringen voelen

Stappen:

- Begin de sessie met een ervaring ronde. Stel een open vraag, bijvoorbeeld:
 - Met wat voor gevoel ben je je vorige werkdag naar huis gefietst en waarom?
 - Welke gebeurtenis de afgelopen periode is je bijgebleven en waarom?
- Begeleid de gesprekken. Stel vragen, schakel hulp in van andere deelnemers of plaats een ervaring een van de vier thema's. Bijvoorbeeld als de ervaring over een moeilijke afweging gaat, link het met het thema dilemma's.

KENNISMAKINGSOEFENING

Duur: 30 min

Doel: elkaar leren kennen aan de hand van een foto.

Stappen:

- Vraag de deelnemers hun telefoon te pakken en te zoeken naar een foto die iets over hun zegt. Geef ze een paar minuten de tijd om iets te zoeken.
- Vraag aan iedere deelnemer de foto te laten zien en stel wat inhoudelijke vragen.
- Geef extra theorie over de kracht van ervaringen en de kracht van foto's. Met een blik heeft iedereen een beeld van wie jij bent. Dat kan ook gebruikt worden in de zorg.

LEEFPLEZIER IN FOTO'S

Duur: 45 min

Doel: Kleine ervaringen van leefplezier signaleren en vastleggen via fotografie.

Stappen:

- Vraag de deelnemers hun mobiele telefoon te pakken.
- Geef ze de opdracht om op te delen in twee of drietallen en een afdeling op te gaan en een foto te maken over het volgende thema:
 - Leefplezier zit in kleine dingen
 - De kleur blauw (of andere kleur)
 - Werkplezier
 - Anders..
- Geef de medewerkers spelregels mee. Hou rekening met de privacy van bewoners. Vraag van tevoren of de foto gemaakt mag worden en fotografeer geen gevoelige dingen. Deel de foto niet zonder te vragen.

Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

Handige werkvormen voor trainers

- Geef de medewerkers 15 à 20 minuten de tijd om een foto te maken.
- Toon de foto's aan de groep.
- Vraag naar het verhaal achter de foto.
- Bespreek de volgende vragen plenair:
 - Wat doet dat met je om een foto van leefplezier te zien?
 - Wat kunnen we uit deze foto leren?
 - Wie zou deze foto nog meer willen zien?
 - Hoe zouden we meer ervaringen van leefplezier kunnen vastleggen?

ERVARINGEN VISUALISEREN

Duur: 20 min

Doel: Tijdens deze opdracht breng je visueel in kaart hoe (werk)ervaringen zich verhouden tot de gouden driehoek (de bewoner, de zorgmedewerker & de belangrijk anderen).

Stappen:

- Start met een rondje 'ervaringen'. En geef elke ervaring een nummer.
- Vraag aan elke medewerker of hij een cijfer tussen de 1-10 wil geven aan de ervaring. 1 staat voor een hele vervelende ervaring en 10 voor een topervaring. Teken vervolgens een schaal van 1-10 en plaats de nummers van de ervaringen in de schaal. (VB. Marjan de eerste in de rij die vertelt over een bewoner die is overleden. Daar heeft zij het heel moeilijk mee. Ze geeft deze ervaring daarom het cijfer 2. Erik de tweede in de rij vertelt over een compliment dat hij kreeg van een belangrijke ander. Hij geeft deze ervaring een 9.)
- Teken een driehoek. En noteer aan elk uiteinde van de driehoek een deelnemer van de gouden driehoek: de bewoner, de zorgmedewerker & de belangrijke ander.
- Vraag aan de medewerkers voor wie de ervaringen het meest relevant zijn: de bewoner, de zorgmedewerker of de belangrijke andere? Plaats het nummer van de ervaring in de gouden driehoek.
- Bekijk de antwoorden. (Waarschijnlijk heb je minder ervaringen die belangrijk zijn voor de belangrijke anderen en de bewoner. Vertel de medewerkers dat het uiteindelijk de bedoeling is dat je ook van hun ervaringen weet te vangen omdat je dan pas goede zorg kan verlenen.)
- Vraag de medewerkers of ze dit soort ervaringen vaker zouden willen delen? En met wie? (Leg uit dat dit heel nuttig is).
- Vraag aan de medewerkers waar de besproken individuele ervaring thuis horen in de intieme sfeer of op groepsniveau. Is dit iets tussen individuen of gaat het ook de groep/het team aan?
- Vraag aan de medewerkers hoe ze de ervaringen willen delen?
- Sta stil bij de leuke ervaringen en vraag de medewerkers welke acties ze zouden willen ondernemen zodat je meer van dit soort ervaringen krijgt.
- Sta stil bij de vervelende ervaringen: Kan je iets doen om dit soort ervaringen te verminderen?

Leyden Academy

ON VITALITY AND AGEING

Handige werkvormen voor trainers

RAPPORTEREN VIA ERVARINGEN

Duur: Vijftien minuten

Doel: Kritisch kijken naar vastgelegde ervaringen en inzicht krijgen in de wijze waarop een zo volledig mogelijk beeld ontstaat. Delen van ervaringen met collega's om samen te ontdekken hoe het ook kan.

Stappen:

- Lees de rapportages van een aantal bewoners en haal hier drie rapportages uit die onvolledig zijn. Bijvoorbeeld omdat ze alleen maar feitelijke/normatieve informatie bevatten. In de rapportage staat: Meneer werd geïrriteerd tijdens het ontbijt en gooide zijn drinken over mij heen. Echter, wat hieraan vooraf ging was het volgende: Meneer wilde aan de ontbijttafel plaatsnemen op de vaste plek van een medebewoner waar reeds het ontbijt voor klaar stond. Ik vroeg meneer om op een andere plek te gaan zitten, dat wilde hij niet. Daarop verschoof ik het ontbijtbord naar een andere plek, waarop meneer ook van plek veranderde. Toen ik nogmaals het ontbijt verplaatste raakte meneer geïrriteerd en gooide zijn drinken over mij heen. Het gaat niet alleen om 'mooie' ervaringen, ook een ervaring zoals in het voorbeeld genoemd draagt bij aan het leefplezier van meneer doordat we als team het een volgende keer anders kunnen aanpakken. De wijze van vastleggen is dus heel belangrijk voor de 'waarde' van een ervaring.
- Bespreek met de groep de rapportage. Welke informatie heb je nodig om meer te kunnen met leefplezier?
- Herschrijf de rapportage.